

Tomáš Jan Podivínský
ministr životního prostředí

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

letošní povodně nám znovu připomněly, že se jedná o přírodní katastrofu, která není neobvyklá. S tímto fenoménem se prostě musíme naučit žít a nepřizpůsobovat jen krajinu nám, ale umět se jí také přizpůsobit. Větru ani dešti poroučet nelze, to už historie prokázala.

Zásadní pro zmírnění následků povodní jsou samozřejmě vždycky finance, tady je na tahu stát, ale i finanční pomoc z prostředků Evropské unie. O solidaritě by se nemělo jen mluvit, měla by být samozřejmostí. Jak mezi státy EU, tak mezi lidmi.

Obce a povodněmi postižení občané mohou žádat o peníze v několika našich resortních programech a připravujeme další. Základní je tzv. Rychlá pomoc, určená obcím zasaženým povodněmi, na níž je v první výzvě připraveno 30 milionů korun. Maximální dotace na jednu obec je 200 tisíc korun a vzhledem k rychlému čerpání je obcím umožněno získat na dotaci od Ministerstva životního prostředí stoprocentní zálohu. Podpora je zaměřena na akutní a nejnnutnější potřeby, jako je nákup vysoušečů, čistících strojů, pytlů na odpad či nářadí. Žádosti o tuto podporu je možné podávat až do 30. srpna 2013. Více informací k nim získají zástupci samospráv na stránkách ministerstva ve složce Povodně.

Dále jsme spustili speciální program pro výměnu kotlů, určený občanům a obcím, kterým byl při povodních starý kotel poničen a kteří si jej vymění za nový, ekologický. Celková alokace na tento program je 100 milionů korun a také u něj je konečným termínem pro podání žádosti 30. srpen tohoto roku.

Dalších 25 milionů je připraveno pro obnovu krajiny po povodních a slouží na rekonstrukce hrází, zpevnění břehů či vyčištění koryt řek. Maximální dotace v tomto případě činí 1 milion korun a pokrýt bude možné až sto procent nákladů.

Letošní povodně potvrdily, že integrovaný záchranný systém funguje vysoce profesionálně, v tomto smyslu bylo každou hodinu znát poučení a zkušenosti z předchozích povodní. Hasiči, policisté, vojáci, záchranáři, ale i lidé v obcích již vědí, co mají dělat, a pomoc a evakuace běží mnohem rychleji. Pozorují také větší solidaritu mezi lidmi, kteří vědí, co odklizení následků povodní znamená, a proto si vzájemně pomáhají. Kéž by tato solidarita zůstala a neodplynula s povodňovou vodou! Stejně profesionálně probíhala stavba protipovodňových zábran a realizace dalších opatření, včetně zřizování krizových informačních linek pro veřejnost.

Důležitý je přístup, který dává naději, že lidé postižení povodní nepropadnou skepsi, ale opraví si svůj dům nebo obnoví podnikatelskou činnost. Jen tak se vrátí život na místa, která byla před nedávnem pod vodou.

A je tu ještě jeden zásadní aspekt. Rozsah a podoba povodní nám také ukazují, jak se za poslední desetiletí změnila schopnost krajiny zadržovat vodu. Vysoušení mokřadů, narovnání a zatrubnění potoků, vykácení remízů, změna druhové skladby lesů, zástavba, zhutňování půdy a eroze – to všechno vede k tomu, že voda z krajiny rychle odtéká. Povodním se úplně nevyhneme nikdy, ale právě obnova přirozených retenčních schopností krajiny je cestou, jak jejich rozsah zmírnit.